

KELIUONĒ TRAUKĒNIO

DŽERVIENĒ TEKLĒ

Ton dēina puo péitu mama ožraugē douna. Marelē veiziejē dīvdamuos: jug kamaruo dar vēsos kepals ont lēntīnas gol. Bet muotina nesakē nieka: je maiša, matīt tēp rēk. Ožkluostiosi luovi druobolē ēr šelto dekio, mama pati vēskon doktērē paaiškēna.

– Rītuos kepsio douna tetē. Vuo tau, vakāli, puorīt reikies važiuotē i Kaipieda ēr anon nuvežtē. Pati nikāp nagalio. Jostinas nāprisēšauko ož nomēškē, nier kam mažuosēs palēktē. (Jostina bova natuolēj givenonti našlie, katruos pagelbas mamātē tonkē lioub šauktēis.)

Marelēs šērdēs nukrēta i ožkolnius. Važiutē i Klaipieda! Traukēnio, vēinā patē! Sosēēiškuotē kaliejēma, kor dabar īr oždarīts anuos tetē! Mergātē nikāp naēšmanē, kāp ton gālietom padarītē. Tuokiuos keliuonēs ana dar nebova toriejosi... Muotina, matīdama doktērēis narīmastī, pasēsivadēna anon ont soula šalēp savēs.

– Naēšsēgōsk tēp baisē, nepalēsio tavēs vēinuos. I rītmetēni

traukēni lig stuotēis palīdiesio. Rasio tēn kon nuors, kas tavi kelie pagluobuotom. Vuo Klaipiedas stuotie tavēs lauks diedēna Vuona. Ana paruodīs kielī i kaliejēma. Kumet vēskon atlēksi, parnakvuosi pas anon ēr kēta dēina parvažiوسي. Žēnau, vakāli, kad vēinā pērma karta važiuotē īr bokštē. Bet jug nebmaža bēsi. Vuo pērms karts vēs tēik tories būtē, naēšsiediesi mūsa nomūs kuojēs ēš anūm naēškielosi. Ontra vertos, jug vīriusē esi mūsa šeimīnuo. Je to monēs neēšmuoksi ožvadoutē, kou aš bapasērēmsio dabar, ka tetēs nabier, vuo mažuojē dar luopēšie?

Marelē nieka nagaliejē nuneigti mamas kalbuo – vēskas bova teisībē. Rodēni ana bēngs ketoriuolēktus metus. Vēsē bruolē ēr seseris bova jaunesnē, bet dar ne tēik pruotingē, kad mama rīžtomēs anuos vēinus so mažōjē seserelē nomēi palēktē. Tad atsēdoksiejosi paklausē:

– Kon monēi dabar rēk darītē?

– Nuēk i pēiva karvēs parkeltē. Atsēgolsi onkstiau šin vakara, diel tuo kad rītuos būs daug darba. Puorīt keltēis rēks dā priš aušra. Ēr nerūpinkēs tēp baisē, vēskas pavīks gerā, pati pamatīsi.

Mergātē piedēna i pēiva kuojē ož kuojēs, nagāliedama mēslītē aple nieka daugiau, kap tik aple būsēma keliuonē. Kas ēš tuo, je ana atsēgols onkstiau šin vakara? Vēs tēik nagālies ožmēgtē...

Obladē kvepiejē onglēmīs, sausās vērbās ēr douno, katron mama jau bova pašavosi i pečio. Marelē trīnies aplink muotina vēsa dēina, ēr ta anuos šalēn navarē. Pakuol douna kepē, anēidvē vēskon taisē keliuonē. Mama ēš nupjauta žōsēis sparna ēštraukē vēina dēdēlē plunksna, nuriežē nu gala staigara, so adēto ēškrāpštē ēš

(Nukelta i 28 p.)

Tautavičiūtēs Gretas portēgrāpējē

„Vasara Žemaitējuo“. Strazdauskē Juona portēgrapējē

(Atkelta iš 27 p.)

anuo vēdaus blouzguos. Tēp padarē tūtelē laiškou. Ton laiška toriejē parašītē ana, Marelē. Tēik tuo rašīma ēr tabova – tik trīs žuodē: „Esam svēkē. Laikīkēs.“ Anus Marelē ēr ēšvediuojē kimitēško paišelio ont mažēlelēs rūkuomuojē puopieriaus skiautēlēs, katron nežēnē ēš kor ēštraukē mama. Paskou ton sosokta poupierieli ikēša i žosēis staigara. Kumet douna bova ēškepta ēr soraikīta, mama soēiškuojē abraka so stuoēsne ploto, istūmē staigarieli pri pat pļotas krašta ēr lēngvē ožgluostē minkštēma, šnekiedama: rasiēt tropindamē džioviesius naras, vuo tievālis, griauždams dounelē, tēkrā ka aptēks ēr apsēdžiaugs, gavēs žēnē ēš nomūm.

Kuol dounelē džiuva, Marelē dar toriejē parašītē do pareiškēmo rusēškā. Ton ana darē ne pērma karta, jug jau muokies tretiuo gimnazējes klasie. Ož veidruodē pri šoku bova ožkēšts pareiškēma pavīzdis, katron parūpēna mama. Tareikiejē tik nurašītē anon do karto, nasogadēnont nustaītās tvarkuos. Pērmiausē reikiejē krēptēis i Klaipiedas kaliejēma vērsēninka. Paskiau dešēnemē kraštelie parašītē, kas krēpas – če rusēškā toriejē parašītē mamātēs varda, pavardē ēr gīvenama vēita. Puo tuo, par eilelēs vēdori, stombiuoms raidiems ēšvediuotē „Zajavlenējē“. Ēr tumet jau ēšdiestītē prašīma, kad būtom priimts maista siuntēnis tuokem ēr tuokem, nuruodont, kas tamē siuntēnie īr. Marelēs pareiškēmūs talioub būtē vēins īrašos: „džiuovinta douna“, nuruodont svuori, nadēdiesni kap

do kiluogramo. Pasvīeros šiuos dēnuos kepēma, ēšējē kiluograms ē šešē šimtā pēnkēsdešimt gramu. Dar šēltas, braškontēs reikēs muotina sopilē i druobēni maišieli, ont katruo tēp pat bova ēšvedziuots tetēs vards, pavardie, gēmēma metā ēr gīvenama vēita. Rašīdama Marelē vēsumet pēktēnuos, kam rēk tēik barēkalinga rašēniejēma. Kuoki tēn dā gīvenama vēita? Jug ēr dornam aiško, kad anuos tievālis dabar sied kaliejēmē. Bet reikiejē laikītēis nustaītās tvarkuos, kētēp siuntēnis būs atmests.

Jau kelinta karta mama doktērēi aiškēna, kad bējuotē nier kuo. Ana pati rītmetie palīdies Marelē lig gelžkelē stuotelēs, nupērks bēlieta, isvadins, ēr traukēnis ba kuokiuos bieduos nuveš anon i Klaipiedas gelžkelē stuoti, kor sostuos ēlgam laikou. Ana tories ēslēptē ēr nuētē lig stuotēis doru. Tēn anuos lauks diedēna Uona, katra palīdies lig kaliejēma, pakeliou paruodīdama sava nomus. Tēn Marelē rēks parnaktavuotē. Vēskas īr apmēslīta, vēskas sotar-ta. Ont galūm gala jug ana īr givs žmuogos, ne kuoki adēta šēina kopētuo. Biedā tekos, vēsumet gal krēptēis i kon nuors. Gīvenēmē tēp nabūn, kad naatsērastom žmuogos, padedous nažēnontem, naēšmanontem. Marelē klausies nudūrosi akis ēr linkčiuojē galvo. Kon bašnekietom mamātē, ta keliuonē anon baugēna, ēr tēik. Atboluoms ronkuoms padiejē mamalē apsēžigioutē, sogoldītē mēigou mažūsus bruolātius.

– Golkēs, vakāli, ēr pamiegink ožmēgtē. Kumet rēks keltēis – pažadinsio.

Mamātē pažadēna anon vuos prašvētos. Kielies tīkē, vākštīuojē ont pērštu galūm, kad neprīzadintom mažūju. Lai anēi nažēna, jog abēdvē išējē ēš nomūm, lai mēigt spakainē. Jug mama ož puoras valondūm jau būs grīžosi. Marelē apsēvēlka kartūnēnē ēšeigēnē soknelē ēr kasdēinēnio nertēnio diel tuo, kad anamē bova dvē kēšenēs. Mama i šnēpštoka kertē irēša kelis roblius, lēipē isēkēštē i kēšenē ē prisēsēgtē anon spēlgo ēš vēdēnēs posēs. Siuntēni tievou idiejē i druobēni maišieli. Batelius lēipē neštēis ronkuo, matā, ētē rēks par pēivas, rasa dēdēliausē, vuo Mēšopē tories brēstēnā parbrēstē. Apsēaus batelēs, kumet ēšēs i pagelžkeli. Patī mama ēš nomūm ēšējē basa, prastās drabužēs apsēvēlkosi, ligo ētom i pēivas karvēs mēlžtē. Rogpjūtē rīts bova pamēgluojēs, gaili rasa kērpa basas kuojs, bet skūstēis nabova kumet. Nešēna maišelio, mama žēngē spartē, vuos iveizamās takelēs par bērstvīnus, aplēnkdamā žmuoniūm gīvenēmus, niekor naēssokdamā i sausiesni kieli.

– Kon, vakāli, padarīsi, vedvē toriav skobietē. Nadouk, Viešpatie, pavieluotē i traukēni. Grīždama atgal, ēk kelalēs. Vuo, matā, jau ēr Mēšopē. Lēpta naēiškuosva, dabar ana nusekosi, parbrēsva, akmēnēmis paršuokēniesva. Brēsdama padelkus pasēkelk, kad šlebelēs nasošlaptomi.

Marelē vuos ne posrēstē biega paskou mama, klausīdamuos anuos šnekiejēma. Tas mamas skobiejēms anā atruodē keists. Ont galū gala Mēšopē bova parbrēsta. Pralindosēs pruo pakrontēs krūmalius, anuos atsēdūrē Palūštiū suoduos pēivuos, kor jau pasēmatē gelžkelis. Pagelžkelēs tako ētē bova gerā. Mama tēp smarkē nabliekē. Pruo mēglas ēškēla rauduona saulē, švēisdama i nogaras skobontims stuotēis linkou keliauninkams. Pasēruodē, kad tamē takelie anuos na vēinas: ēr prišakie, ēr ož nogaras maties žmuoniū: ējē kelēs muotrēskas, kažkuoks posvaikielis krežio nešēns. Tuolēi prišakie žingsniava puora, rasiēt vīrs so patē; jug daug kam prisēēn i miesta keliautē, nuors laiks dabar ē naramos. Tuolomuo jau bova maītē gelžkelē stuotelē – mažos rauduonū plītu nomielis. Ton vēita Marelē žēnuojē, natuolēi anuos gīvena diedē, gelžkelē darbēninks.

Marelēs šērdēs baveik vēsā atšēlēda, kumet anas prigēnē jaunīva muotrēška ēr pasēlabēnosi pradiejē šnekietēis so mamātē.

– Ar tatā abēdvē i keliuonē ēššēlēduotav?

– Nē, kor tau. Nier mon laika puo svieta bastītēis. Vuo, Marelē i traukēni īsvadinsio, tor pas diedēna i Klaipieda nuvažiūtē. Rasiet ēr pati tēn ēššēkielē?

– Tēn, tēn, vuo kor daugiau, – atsēdoksiejē muotrēška.

Muotina pasēsoka i Marelē:

– Sakīkem, vakāli, kad vedvēm pavika. Pagluobuos tavi keliuonie puoni Valerējē. Matā, pērma karta vēina i tuoki kieli ēšlēdo, – aiškēna mama pakeivē, – bet kad kētēp nabgalio ēššēverstē. Bieda dā, kad mergelē aug dēdēlē tīki ēr nadrōsi, nuors ēr nabmaža bier. Vuo jug so sava žmuogo mēslējuov, kad ēššēkelsma kumet nuors so šeimīno i Klaipieda pas gēmēnēs, vēsims būs pramuoga ēr linksmībē. Alē kon padaīsi, kad laiks tēp parsēvertē. Nabsospiejuov...

Mama sostuojē ēr lēipē Marelē apsiūtē batās. Pakuol mergelē krapšties, muotina tikē paprašē sava pažīstamas:

– Rasiet tamstā nabūtom sunkē padietē mergātē nusēpērkētē bēlieta ēr ilēptē i traukēni. Jug žiuopla vāks tabier, vuo traukēnis tik mēnota tasostuo. Aš jau biegtiuo ont nomūm, nuorio sospietē, pakuol mažēijē nasokēla. Jug žēnā – anūm pēlna truoba.

– Žēnau, – viel atsēdoksiejē Valerējē. – Prižado padraugautē so tava mergātē lig Klaipiedas. Diel tuo gali narūpintēis. Sakā, stuotie anuos diedēna lauks? Soēiškuosma ēr ton diedēna, vēinuos napalēsma.

Marelē, stuoviedama šalēp, klausies ēr apsēramēna sovēsam. Tēkra teisibē sakē mama, kad terp žmuoniūm žmuogos nagal prapoltē.

Onkstīvāsis traukēnis, šnīpšdams ēr žvongiedams, mēnotā stabteliejē Šateikiu stuotelie. Ēšlēpontiūm keleiviu mažā tabova, vuo ilēpontiūm eš kažkoriūm pašaliūm prisērinka namēnks būrielis. Marelē natoriejē laika žvalgītēis, rēikiejē rēstē pribiegtē pri bēlietē nuruodīta vagouna, kad sospietom lēptē. Vēina laimē, kad šalēp bova Valerējē, katra nepalēda ni par žingsni nesosgaudontēs mergelēs, stumtē istūmē i traukēni ēr pati ēš paskuos īšuoka. Vaguonē radosi toštē vēita pri longa, pasvadēna tēn Marelē, bet pati šalēp nasieduos – nuējē i vaguona gala.

Traukēnis pajodiejē, ūzdams ēr trinksiedams par biegiu sondūras. Marelē veiziejē pruo longa i plaukontēs pruo šali truobas, medius, laukus, rogēinas, dērvas. Tēn jau kor ne kor dērba žmuonis. Traukēniou isēbiegiejos, nu tuo plaukēma galva pradiejē soktēis. Tad atsēsieda tēisē, ožsēmerkē, pabova mēnotelē, vuo paskiau pradiejē žvalgītēis i keleivius. Šalēp anuos siediejē muotrēška, laikīdama ont kielu torgēni krieži. „Matit, so kiaušēs, kad tēp kēitā laika“, – pamēslējē mergātē. Ana sava maišieli bova padiejosi ont siedenēs nu longa posēs. Prišās isētāisē vīrēšks ēr muotrēška, katrus Marelē matē ēdama i stuoti. Tuoliau, kētūm soulūm eilie, matē galva so keporē. Kumet kelēivis pajodiejē ēr pradiejē

(Nukelta i 30 p.)

Lietuvuos buitēis moziejaus
Žemaitējēs skīriaus fragmēnts.
Mukienēs Danutēs portēgrāpējē

(Atkelta iš 29 p.)

žvalgītēis, mergātē atpažēna ton posvaikieli, katros atskobiejē i traukēni karto so ano. Nu tuo ligo drōsiau pasidarē: je kuo nažēnuos, ēslēposi ēš traukēnē galies pasēklaustē. „Mata, kēik daug važiujēntiu ēš mūsa posēs, – pamēslējē. – Tik ar nuors vēins važiou so tuokio sunkio rēkalo, kap aš?“

Marelē ožgniauzē atuodūsi, ožsēmerkē ēr viel lēduos i prēsēmēnēmus. Ton dēina, ka strēbitelē ēšsēvedē tetē, ana dā nabova grīzosi ēš muokīklas. Parējosi rada sojauktus nomus, apsēašaruojosē mama, ēšsēgondosius bruolius ē seseri. Mažuojē luopēšie šaukē ba atvonguos. Ruoduos, dēdiesnis bruolis prašneka pērms, maīdams, kāp ana stuov pri doru, i stolpa pavērtosi.

– Tetē soaraštava.

– Kas?

– Strēbitelē, kas daugiau.

– Ož kon?

– Sakē, kad ož ginkla laikīma. Krata darē. Matā, kap truoba soversta.

– A rada?

– Kon?

– No, ton ginkla?

– Narada. Kon ras, je anuo nier.

Ligo par mėglas Marelē atsēmēnē, kad mama lēipē vākams bēnt kēik sotvarkītē dāktus truobuo, vuo anuos paprašē ēšplautē grindis. Pati, ēškielosi ēš luopēšē riekontē mažōjē, ēšējē i gerōjē truoba.

Marelē so bruolio ožkūrē koknie ogni, ožkaitē katēlāti so kruopās. Sostumdē i vēita soulus ēr stala, sotvarkē luovuo patalinē. Tumet jiemies grindūm. Trinē so šloutražio porvēnas lēntas, rīdama aša-

ras, nuvarīdama i ton darba pēktoma ēr nevēlti. Matīt, strēbā lakstē puo tvarta, jauji, rūsi ēr kētas vēitas kēimē, kad tēik porva prinēšē i truoba. Ēiškuojē, matā, ginkla, katruo nier ē nagaliejē būtē... Dērb-dama ēš vēsuos siluos, mergelē stēngies ožsluopintē galvuo baisi klausēma – kāp anims rēks giventē ba tetēs? Kon darīs mama vēina so būrio mažūm vākūm? Jug mažājē dar tik posē metu. Vuo ana pati ar dar galies ētē i gimnazējē miestē? Kāp būtom bluogā, je rēktom ožmērštē aple muokslus.

Truobuo bova naiṗrastā tiko. Mažējējē siediejē ožstalie ont soulo, parētēn puo savēm kuojēs, baveik nešnekiedamē. Geruojie troubou bova tiko, bet mama ēš tēn napasēruodē, ēr Marelē nadržsa anuos šnekintē. „Lai pagol, – mėslējē, – rasiēt ožsnūs“. Mama i koknē atējē tik puo geruos valonduos. Bova parbalosi, sosētraukosi, bet rami. Pagluostē mažūju galvas, paklausē, ar valgē kuo nuors.

– Marelē kroupinēs ēšvērē. Pasriebiem so douno. Ēr tau palēkuom, – pasakē mažāsis bruolātis.

Muotina nusēsoka pri koknēs būk tatā kroupinēs isēpēltē, bet tik pamaišē somtio katēlātie.

– Pabūkēt, vakalē, aš nubiegsio pas Jostīna, grētā sogrīšio...

Pērms mienou puo tetēs arešta prabiega baimie ēr nežēniuo. Baugo bova, kad strēbitelē viel neatētom, dar baugiau, kad naēšvežtom, kap ka ēšvežē Mačiolskē šeimīna. Marelē matē, kad mama pasēkeitē ēš veida ēr ēš būda: somēnka, ēšbala, bova tiki ēr rūsti. Gērdiejē, ka lioub keltēis naktēmis ēr vākštuiotē puo truoba nadegdama švēisuos, vēs veiziedama pruo longus i vēiškeli ar i tvartu posē. Bēnt puora kartu savaitie ējē i miesta, nešdama valgītē tetē, katros bova oždarīts strēbūm būstēnēs sklepē karto so kelēs kētas virās ēš aplinkēniu kaimūm. I Klaipiedas kaliejēma anus taēšvežē vasarā prasēdijos. Tumet mama pati važiava tēn na vēina karta so valgio tetē.

Žemaitėjė. Medviegalė aplinkės.
Mukienės Danutės portėgrapėjė

Vuo šėndėina ešsiuntė anon, sava vīriusė doktėri.

Marelė viel apiemė rūpesnis, kāp anā paviks pridoutė ton siuntėni. Bet genė šalėn tas liūdnas mėslės: kėtė pridoud, pridous ər ana. Gal ne ana vėina tou traukėnio tuokius siuntėnius vež?

Traukėnis išliauzė i miesta, somażėna grėiti ər ont galūm gala sostuojė. Valerėjė, karto so kėtas pakėlosi ėtė eš vaguona, stabteliejė pri Marelės soula.

– Ėsva, – muosteliejė galvo i doru posė. Ėšlėpos dar geruokā reikiejė paejietė, kuol atsėdūrė teis stuoties dorėmis, kor Marelė pamatė sava diedėna. Apsėžvalgė, nuoriedama padiekavuotė Valerėjė, bet ta jau bova dingosi. Tad balėka pasėsveikintė so diedėno. Abėdvė natrokdamas pasėlėda Stuoėtis gatvė lig diedėnas bota, vuo paskiau – iki gatviu sonkrīžas, nu katruos vėina, siauresniuojė, gatvė vedė pri kaliejėma. Diedėnā, katra bova raiša nu jaunūm dėinūm, lig kaliejėma ėtė ruodies par tuolėj.

– Mėslėjo, kad nuėsi vėina, – pasakė ana Marelė. – Mata, nemažā žmuoniūm trauk i ton posė. Ėk dešėniuoujo krašto, kuol priėsi zuomata. Laikikės žmuoniūm, katrėi soks i kaliejėma kėima pruo nadėdelius vartus zuomatė. Tėi jau torietom būtė atdarė. Vuo je nė, palauk pri anūm so kėtās, katrėi tən stuovies. Paskiau rėks atsėstuotė i eilė pri tuokiuos medėnės būduos, kor prijem siuntėnius. Stuo viek ər kontrė lauk, pakuol priėsi. Rasi reikies ər valonda pastuovietė. Matā, nieks nažėna, kumet prasėdies prijemėms.

Tėp Marelė palėka vėina napažistamamė miestė. Ana bova nuste binta: jug mama sakė, kad diedėna palėdies anon lig kaliejėma. Kažėn, ar ana tėkrā nējė diel skaudontiuos kuojės, ar nepaslinka, vuo rasi nanuoriejė ėtė i tuokė baugė vėita... Tad Marelė balėka žingsnioutė vėinā tou najaukė, tikė, apītoštė gatvė. Grėtā mergātė soprata, kad ana nier vėina – skobontiu i ton posė bova na tėp jau mažā. Daugiausė žmuonis žingsniava puo vėina, kāp katruos muotrėškas – puo dvė. Tarp ėnontiu bova ər posvaikiu, ər jaunūm mergātiu. Viru nasėmatė. Dar Marelė patiemėjė, kad vėsė kon nuors nešas: kas terba, maišieli, regzti, vuo kas aprinta portfeli. Matit, vėsė so tuokio pat rėkalo, kap ər ana...

Šėtā ər zuomats. Ož anuo kėlst aukšts mūrėnis bodinks. Matit, tatā ė būs kaliejėms. Tėn kor nuors ir ikėšts anuos tetė. Gerā dar, je ož longūm, kad ər so gelžėniems gruo tuoms, bet rasiet kor nors sklepe – kas tən gal žėnuotė. Žmuonis vėins puo kėta soka pri zuomata plīšė, ər Marelė karto so vėsās. Atsėdūrė platemė toštėmė kėimė. Vėinamė anuo pakraštie stuoviejė lentėnė būda, priglausta tuo mūrėnė bodinka sėinas. Pri būduos longelė jau bova ėsšėrėkiavosi eilie. Marelė atsėstuojė anuos galė. Ož anuos vėins puo kėta rėkiavuos atėnontis žmuonis, eilie nusėtėsė vuos na par vėsa kėima. Kuol eilie pajodiejė, stuovietė prisėėjė daugiau kap valonda, ismėlka kuojės, nu laikuoma maišelė pavarga ronkas. Nuoriedama anas paėlsintė, Marelė na vėina karta diejė maišieli ont batu galūm, prilaidama ož raištė.

Žmuonis eilie stuoviejė tiliedamė. Mergātė divėjuos, ka tuokė daugibė žmuoniūm gal tėp tikė stuovietė. Je kas kon ər lioub pasakitė vėins kėtam, tā prisluopinto balso, ligo kuo bėjuodamė. Kartās vėins kėts lioub ėsėtė ės eilies, priėtė pri kuokė sava pažistama, pasakitė kelis žuodius posbalsio ər viel sogrīžtė i sava vėita. Napažistamė vėins kėta našnekėna. Ǝr naveiziejė vėins i kėta – stuoviejė ligo būtom atsėdūrėn toštėmė laukė. Marelė džiaugies, kad nieks anuos našnekėn. Jug pradietom klausėnietė, ės kor, pas kon, diel kuo? Ar ana nuorietom ton vėskon aiškintė nepažistamam žmuogou? Ož kon sied kaliejėmė anuos tetė? Ana nažėna ož kon. Ana ir

Džervienė Teklė 2011 m. pradiuo Vėlniuo, „Žemaitiu žemės“ redakcėjuo. Mukienės Danutės portėgrapėjė

isėtėkėnos, kad ons nier nusėkaltės. Vuo rasiet ər daugelis čė, tamė kaliejėmė, uždariťuju ir tuokėi patis? Paskundė kas nuors strėbams ės pėktoma ar pavida, ər bova sojimtė ba juokiuos kalties. Ǝ mažos žėna, kad kaliejėms ir bjauri ər žiauri vėita, ər niekam tən nier gerā, ožvės je oždarīts nakaltā. Mergātė nubraukė ėsťriškosė ašara diel tetės ər diel pasaulė neateisibiū... Apsėžvalgė, ar nieks namata. Ne, ruoduos vėsė tabstuov, kap stuoviejėn – rūstė, liūdėnė, atskėrā vėins nu kėta. Pamėslėjė, ar ana pati, nuėjosi i muokikla, papasakuos klasės draugiems aple ton keliuonė. No, kad važiava i Klaipieda traukėnio... Rasiet ər pasakis, vuo kuo važiava – tėkrā ka ne. Tėp ər rėks giventė slapokaujėnt ər maluojėnt...

Ont galūm gala eilie pajodiejė. Liūdnas Marelės mintis pakeitė rūpesnis ər baimė, kāp būs prijimts anuos siuntėnis. Matė, kad vėins kėts žmuogos so rīšelio bova pavarīts nu longelė. Par eilė lioub nuslīstė tikos paaiškėnėms: „svuoris naatėtėka“, „kažkon lėipė ėsimtė“, „pareiškėms nagerā parašits“... Marelė baimėnuos, ar atėtėks anuos siuntėnė svuoris. Ruoduos, abėdvė so mamō dėdėlė taikė, kad būtom teisingā pasverta ər ožrašita. Ale je tən nuories, ras pri kuo prisėkabintė... Tėi prijiemiejė elgas tėp, ligo vėsė, kas tuo eilie stuov, ir nusėkaltielė.

Mergātė priartiejė pri longelė, vėnuo ronkuo laikidama do lapelio so prašimo, kėto – atrėšta maišieli so douno. Matė, kad vėsė tėp dara. Stombi muotrėška pėlkās plaukās, pėlko apdaro, stuorās

(Nukelta i 32 p.)

(Atkelta iš 31 p.)

pērštās ēštraukē ēš Marelēs ronkas puopierius, parskaitē tetēs pavardē, pavartē abodo lapelius ēr padiejē ont stala. Paskiau par longieli isētraukē atrēšta maišieli, ikēšosi nuosi paveiziejē ēr ožmetē ant svarstikliu. Motrēška žvalgies i svarstikliu ruodīklē ēr i lapelius ont stala, mormiedama; „kilogram piatsot šestdiesat gram...“ Nukielosi maišieli nu svarstikliu, ikēša i anon abodo lapelius, ožviniuojē raišti ēr numetē i dešēnē stala posē. Paskiau šūktēliejē: „Dal’še“...

Marelē nuējē nu longelē palēngviejosē šērdē, pastuoviejē pri būduos kerties ēr pasoka i kēima pakrašti pri zuomata, kor būriavuos žmuonis, pridavēn sava siuntēnius. Mamātē bova sakiosi, kad rēks palauktē, kumet ēš kaliejēma ēšveš toštius maišelius. Rēks sosēēiškuotē savōji, katramē būs ikēšts vēins prašīma lapielis so tetēs parašo, patvērtēnontio, kad ons siuntēni gava. Mergātē stuoviejē vēina, nasērīždama priētē pri kētūm muotrēšku. Maties, kad anuos jau īr kēik prašvēisiejosēs: rinkuos i būrelius, šnekiejuos; matīt, sosētink če na pērma karta. Nusēstebiejē vēinamē būrelie pamatiosi Valerējē. Negi ēr ta jauna maluoni muotrēška važiava i Klaipieda diel tuo patēis? Šētā diel kuo mama anon pažist! Diel tuo napriešindamuos apsējiemē pagluobuotē keliuonie ēr pērma karta sotēkta mergelē. Marelē ligo ē šēltiau vēdou pasēdarē. Īr dar pasaulie gerūm žmuoniūm. Anūm īr kor kas daugiau, nego pēktūju... Nuoriejē priētē pri Valerējēs artiau,

bet nadržsa. Geriau palauks, rasiet pati Valerējē anon ožšnekins.

Lauktē atvežamūm maišieliu reikiejē ēlguokā, nikēik natrupiau, nego siuntēniūm prijemēma. Jau bova puo posiaudēinē, kumet joudā apsēdarēs virēšks ēš ož dēdiuojē pastata ēšstūmē žema plati vežēma ont gomēniu ratu. Ont gelžēnēs dognēnēs drīksuojē siuntēniūm maišēlē. Būris muotrēšku poulē ēiškuotē savūju. Radosēs pažistama pavardē, dalējē maišelius vēina kētā. Marelē stuoviejē, nadržsdama briautēis pri tuo vežēma skobontiuoms muotrēškuoms par galvas. Ka priējē, maišieliu babova lēkēn kelē. Mergātē smēgteliejē i šērdi, ar baras če sava terbelē?

– Akšēn, akšēn, kuo stuovi? – pašaukē vēina muotrēška, katruos Marelē napāžēnuojē. – Ar ne tava tieva pavardie če ožrašīta?

Ēr ēštēisē mergātē ton anuos laukta maišieli. Marelē grētā ikēša ronka i maišēlē vēdo, ēštraukē sava prašīma. Lapelē apatiuo pamatē aiški tetēs paraša. Mergātē pagluostē lapieli. Tetē givs ē tabier če. Tetē šin vakara galies kromsnuotē nomēi ēškepta dounelē ēr bēnt vēina karta ožmēgtē najosdams alkē. Vuo ana parveš mamā ton lapieli, katron būs laikiosēs tetēs ronkas. Ēr ba baimēs važious i Kaipieda kēta karta, je tik mama anon siūs.

Marelē ēšējē i gatvė, katra dabar mergātē pasēruodē daug jaukesnē, nušvēista prižemiejosēs rogpjūtē saulēs. Mergelē žingsniava i diedēnas bota drōsē, kažkēik savēm dēdžiudamuos. Ējē tou gatvė ēr jautē, kad jau nabie vāks, ka jau anuos nabrėk ož ronkas vadiuotē. Kēik ēlgā tuo laukē! Vēs lioub mēslītē ēr mēslītē, kāp būs gerā, ka ožaugš. Šētā ēr ožauga...

„Vasara pri jūras“. Tautavičiūtės Gretas portėgrapėjė